

LIJST DER BOEKJES DIE VOORRADIG ZIJN:

1. Drie maanden onder de sneeuw; 2. Zwarte Koo; 5. Aan de Molenbeek; 6. Een moedig meisje; 8. Het wonderlijk gezelschap; 9. De jonge vluchteling; 11. Het Kermismeisje; 12. Willem Tell; 13. Beter een lap dan een scheur; 14. Harten van Goud; 15. 't Verdrinken land van Saaftinge; 17. De Zinneloozen te Gheel; 18. De hut op de Heide; 21. De Landlooper; 22. En toch feest; 23. St. Niklaas in 't Veehuis; 25. De Vriezeman aan 't Front; 26. Verdwaald en terecht; 27. De jongens van West-Roozebeke; 30. De verdrinken stad; 32. 't Weesje van Brugge; 35. Het kindje van de Zee; 36. De Roovers van de Moeren; 37. De bezembinders van Kleit; 38. De vlucht in de Koffer; 44. De Gierigaard; 46. Broederliefde; 48. Eerlijk duurt het langst; 51. Een lastig geschenk; 52. Zonder Ouders; 56. In 't Bosch van Houthulst; 57. Nog gered; 58. Uit de oude Doos; 59. Dokter Jenner en Jenny; 61. Streng Winters; 64. De kinderen van den Zeeloods; 66. De kinderen van den Smokkelaar; 67. De Paaschklokken; 68. De Landverhuizers; 69. Leeuwteje Van Damme; 72. Een moedige Kermisjongen; 76. Het Bultje; 77. De Pastoor van Lapscheure; 78. Samen uit; 80. Goed voor kwaad; 82. Vaderlandsche Verhalen; Naastenliefde; 86. De overwintering op Nova-Zembla; 89. Hoe Sinterklaas hielp; 90. In Grooten Nood; 91. Kerstmis aan Zee; 94. Het Spook; 95. De twee Wee; 97. De Vlucht; 102. Reinaert de Vos; 104. Denk aan moeder!; 107. Threesje; 110. Robinson Crusoe; 112. De Rooversjongen; 113. De Deserteur; 115. Oog schuldig veroordeeld; 118. De Spion van den Molen; 121. Hoog bezoek; 122. De wonderlijke Zwaan; 123. Uit bange dagen; 125. De flinke Baanwachster; 128. De gelaarsde kat; 129. De Dochter van den Blauwer; 130. Met Vakantie; 132. Tinneke; 133. De Helden van Stekene; 134. Een onrechtvaardige gestraft; 137. Oom Tom; 142. Op 't oud kasteel; 143. De reis in de Wildernis; 144. Bij de Kabouter; 145. De Spiennen op den Toren; 146. De Jongen van Gaver; 148. De schat in de Duinen; 150. De smokkelaars van de Zee; 152. De schat in de mijn; 153. 't Graf in 't Bosch; 154. 't Bercuw van den Strooper; 155. 't Kasteel Hoogdonk; 158. Van de hut naar 't Paleis; 159. Karel de Goede; 160. Na veel avonturen; 161. Gered door een Aap; 162. Jan Breydel; 163. De Slag der Gulden Sporen; 164. Van den Dood gered; 165. 't Bocheljongentje; 167. Van drie Roovers; 168. Een jonkheer; 169. Jacob van Artevelde; 171. Genoveva van Brabant; 172. Een avontuurlijke Reis; 174. Een vreeselijke avond; 175. De gevluchte slaaf; 176. In de vliegmaschine; 177. Een moedige vrouw; 178. Ontsnapt; 179. Valsch beschuldigd; 180. De Zoon van den Torenwachter; 182. De reis van Columbus; 186. Jack de Cow-boy; 189. De Held van Tremeloo; 191. De Cow-boy van Fort-Bell; 192. Jeanne d'Arc; 193. De wandelende Deur; 194. De avonturen van Geraart; 195. Geraart in Rusland; 199. De Wolf van Ghistel; 202. De Spaansche Furie; 203. De Boeteling van Veurne; 210. Het verwoeste Vlaanderen; 211. De vondeling van 't Regiment; 212. Betoonde Naastenliefde; 213. De IJslanvaarders; 214. Jongenshart; 216. Een dappere vrouw; 217. Ali-Baba en de veertig Roovers; 218. Groote Broer; 219. De jonge verstooteling; 220. Een kerstavond op de Prairie; 221. Leo's Nieuwjaar; 222. 't Gestolen kind; 233. De Roovers gestraft; 224. De Wildeman; 225. Het dolend melkmeisje; 226. De lotgevalen van den Wildstrooper; 227. Verdreven uit zijn land; 228. Moeder gered; 229. 't Dievenhuis; 230. De Schatgravers; 231. Een slechte Kameraad; 232. Bij de zakkenrollers; 233. Kleine Oorlog; 234. De Hieldendood van Anneessens; 235. De Wandelende Jood in Vlaanderen; 236. Nelly van den Mijnwerker; 237. De Geldduivel;

— ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW BOEKJE.

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

In het Bosch van Zoersel

A. HANS

IN HET BOSCH VAN ZOERSEL.

I.

Lotje Balder zat in de weide bij de Nethe. Ze moest op drie koeien passen. 't Was al eind October en er woei een gure wind. Het vijftienjarig meisje droeg maar dunne kleeven en huiverig had ze beschutting gezocht achter een struik.

Lotje was een wees. Van haar vader herinnerde ze zich niet veel meer. Ze wist, dat hij zeke ren nacht, toen hij in het bosch stroopte, doodgeschoten was, tijdens een gevecht met jachtwakers. Moeder stierf een paar maanden geleden. En Lotje was daar nog zeer bedroefd om. Moeder had hard moeten werken, om Lotje lang naar school te laten gaan.

En altijd was ze zacht voor haar dochttertje geweest. Lotje voelde zich toen zoo gelukkig. Ze zorgde als moeder van haar werk bij den boer thuis kwam dat alles in orde was. En 's avonds

vertelde ze van de school of ze las moeder voor uit een boek van de bibliotheek

's Zondags gingen ze samen eenvoudig maar steeds zindelijk gekleed naar de kerk en 's namiddags wandelden en bezochten ze kennissen. En was het weer ongunstig, och, dan verveelden vrouw Balder en Lotje zich nooit thuis.

Maar op een avond was moeder doornat van het veld thuis gekomen. Ze voelde zich rillerig en koortsig en moest dadelijk te bed.

Den volgenden morgen bleek ze erg ziek. En moeder was niet meer beter geworden. De dokter en buurvrouwen, die om beurten kwamen helpen, spraken van longontsteking. En een week later stierf vrouw Balder

Boer en boerin Peeters, bij wie ze zooveel gewerkt had, namen Lotje op de hoeve. Zoo in September en October konden ze zulk een meisje gebruiken. En ze waren wel vriendelijk al viel er eer een hard woord tegen Lotje dan tegen de eigen kinderen. Maar dikwijls schreide het meisje om haar goede moeder. Ze voelde zich zoo vreemd op de boerderij.

Naar school mocht ze niet meer. Vrouw Peeters zei dat ze er voor een « arm kind » veel te lang was geweest en nu maar eens dubbel hard moest werken. En de boer kon niet goed verdragen, dat Lotje zoo 's avonds wel eens een van

haar eigen boekjes nam. Al dat lezen leidde de gedachten van het werk af, beweerde hij.

Nu, Lotje wilde flink haar best doen, want alle menschen zeiden, dat het toch schoon was van boer en boerin Peeters de weeze in huis te nemen.

Alleen Irma, de leurstere, was van een andere meening. Ze kwam soms in de weide en dan sprak ze van Antwerpen, de groote stad. Daar woonden rijke menschen, die dienstboden noodig hadden. En Lotje kon daar veel geld verdienen en ze zou er heel wat beter eten krijgen dan op de hoeve.

— Als ge wilt, zal ik wel een plaats voor u zoeken en u dan naar Antwerpen brengen, voegde Irma er telkens bij.

Doch Lotje wilde niet. Ze was nooit te Antwerpen geweest, wel te Lier, als ze met moeder mee mocht naar het feest van Sint Gommarus. En dan vond ze Lier wonder groot. Maar dat was nog niets bij Antwerpen, beweerde Irma. Daar stonden huizen als het hesteel hier in lange rijen. En het leek er wel elken dag feest, zooveel menschen waren er in de straten van 's morgens tot 's avonds.

— O, ik zou daar niet durven wonen, zei Lotje dan.

Neen, neen, ze wilde niet weg van de hoeve.

En ze had zelfs het gevoel alsof ze niet eerlijk was jegens boer en boerin Peeters, als ze zoo naar Irma luisterde.

Lotje wachtte dus nu de koeien. Straks moest ze die naar huis drijven. En dan was er nog heel wat werk in den stal en het huis.

Ze schrok... Daar kwam Irma weer naar haar toe, een wat gebogen vrouw van ongeveer vijftig jaar, met een mand vol van allerlei waren op den rug. Ze trok door de heele streek, maar woonde hier op het dorp. Ze kwam echter niet elken dag thuis. Ze sliep op haar tochten in herbergjes en ook wel in schuren. Ze scheen geen familie te hebben.

— Koud vandaag, hé! zei ze tot Lotje.

— Ja, 't is de wind.

— En geeft de boerin u niet eens een doek of al was 't maar een ouden zak?

— O, ik heb een doek, maar ik heb er niet aan gedacht hem mee te nemen.

— En zijt ge nu nog niet van gedacht veranderd?

— Om weg te gaan?

— Ha, ja! De boer en de boerin zijn wel slim. Ze namen u in huis... O, ja, maar ze hebben al zoo een meid voor den kost alleen. Dat is heel goedkoop.

— Ik ben daar de meid niet. Anna dient er al twee jaar.

— Ja, ja, nu hebben ze twee meiden en ze betalen er maar een. Slim zijn ze. En gij zijt een onnoozel schaaap.

Irma, de leurster, kon vrouw Peeters niet uitstaan, sedert ze er niet meer mocht leveren, nadat ze de boerin bedrogen had. En ze sprak gaarne kwaad van haar.

— Maar Irma, ik ben toch te jong, om al op den vreemde te gaan, sprak Lotje.

— Te jong! Bijna vijftien jaar. En groot als een van zestien. Gezond en kloek, ge kunt al een goede plaats krijgen. Wilt ge niet naar Antwerpen, wel verhuur u te Lier of Mechelen.

Lotje schudde 't hoofd.

— Kind, kind, hoe kunt ge zoo dom zijn! hernam de leurster. Veel menschen spreken als ik. Bij Peeters laten ze u werken als een groot mensch, maar ze betalen u niet.

— Elken Zondag krijg ik wat en dat spaar ik...

— 't Zal wat zijn... zulk gierig volk. Omdat ik een half frankje winst nam op goed, dat ik voor de boerin meebracht van Herenthals, zoo ver, joeg ze mij van 't hof. Met zulke klanten zou ik van honger dood gaan lijk muizen in een leege kast. Ge zit hier nu koeien te wachten in

uw dunne kleeven, verbeteren van de koude. Een sloore maken ze al van u. En ge zoudt een jufvrouw kunnen zijn, goed gekleed in de week en schoon 's Zondags. En elken dag veel eten, brood met kaas of eieren, versch vleesch en taarten, lijk het in die rijke huizen gaat.

Maar Irma antwoordde weer, dat ze niet van de hoeve weg wilde.

Eindelijk vertrok Irma, Lotje nogmaals den raad gevend, goed na te denken en haar verstand te gebruiken.

— Waar moet ze zich eigenlijk mee? dacht Lotje. Ze weet toch niet, wat de bazin nog voor mij zal doen. 'k Wou liever, dat Irma hier niet meer kwam. Moeder moest toch ook niet veel van haar hebben.

Moeder... En Lotje werd weer treurig... O, ware moeder blijven leven... Dan had Lotje het volgend jaar een naaischool mogen bezoeken om er te leeren kleederen te maken voor de dames van het dorp.

Maar toen moeder in den nacht gestorven was en Lotje daar zoo diep bedroefd zat te weenen, en buurvrouwen haar een ongelukkig en eenzaam schaap noemden, was vrouw Peeters gekomen en had haar met vriendelijk troostende woorden mee geleid. En dat zou Lotje Balder toch niet vergeten, al was de boerin niet zoo

zacht en teer gebleven als in die eerste dagen.

't Werd tijd de koeien naar de boerderij te drijven. Lotje was er tevreden om. Straks in den stal zou het warmer zijn en dan ook in huis. En van avond kon ze in haar bed weer zoo heerlijk rustig aan moeder denken, al schreide ze dan soms.

Toen Lotje op de hoeve haar werk gedaan had en de tafel dekte voor het avondeten, kwam boer Peeters thuis die voor eenige zaken uit was geweest.

— Lotje, zei hij, vrij norsch, ik zag van op Claasen's hof, dat Irma, die kwabettige leuster, bij u in den beemd stond te babbelen en vrouw Claasen zei me, dat ze daar nog al dikwijls komt.

Dadelijk keek ook de boerin wantrouwend. En Lotje werd rood.

— Waarvoor moet die langtong u dan toch zoo dikwijls spreken? vroeg Peeters.

Lotje kon niet dadelijk de woorden vinden, om zich te verdedigen. Ze rinkelde zelfs van verlegenheid met de lepels.

— O, ik begrijp het wel, vervolgde de boer. Irma spreekt kwaad van ons sedert ze hier loog, dat ze in een winkel te Herenthals vijf frank meer had betaald voor een lap goed, dan de prijs was en de bazin nog anders bedroog. En ze zegt, dat

wij u uitbuiten, dat we u veel doen werken voor niets... Is 't zoo niet?

— Ja, antwoordde Lotje.

— En gij luistert natuurlijk gaarne naar haar. Ge zijt veel te lang op school geweest; uw moeder deed of ge een rijkemanskind waart; ge moet hier alles nog leeren, maar wij zouden u seffens een groot loon moeten betalen, al hebben we geen tweede meid noodig. Irma heeft haar lange tong bij Claasen ook geroerd en zoo weet ik alles. Gij durfdet er ons niet over spreken. Maar, kind, laat de leurster rap voor u een plaats zoeken, te Turnhout, Lier, Mechelen of zelf heelemaal in Antwerpen en wij zullen u niet tegen houden. En op dankbaarheid rekenen we niet. We namen u bij ons, omdat uw moeder altijd vlijtig voor ons gewerkt heeft.

Lotje begon te schreien.

— Maar ik wil niet weg, snikte ze. Ik heb dat aan Irma gezegd...

— En waarom zweegt ge dan over haar tot mij? vroeg vrouw Peeters. O, neen, kind, vervolgde ze, we zullen u niet tegenhouden. We kunnen dadelijk een brief schrijven aan uw oom die ook voogd is, al trekt hij zich niets van u aan. Hij zal het heel goed vinden, dat gij heel veel geld verdient in de stad. Toch wil ik dan nagaan,

waar Irma u brengt, want haar vertrouwen ik nu niet verder meer dan ik ze zie.

— O, ik wil niet weg, geloof me toch! smeekte Lotje.

— Ja, nu zoo spreken, en op een goeden dag zeggen, dat ge er van door trekt; we kennen dat, hoonde Peeters, die zich waarlijk verontwaardigd toonde, en door de praatgrage vrouw Claasen opgestookt was geworden.

Lotje liep naar buiten. Ze zou het te luid uitgeschreeuwd hebben in de keuken.

Anna, de meid, die uit den stal kwam, vroeg:

— Wat is het nu? Zoo schreien! Toe, kind, we hebben geen regen van doen! Is de baas aan 't grommen geweest? Zijn muts staat scheef... ik weet het wel... Hij gaf mij ook een scheef woord. Hij heeft zeker geen beste zaken gedaan! Maar dat gaat bij mij 't eene oor in, en tuit 't andere weer uit. De baas weet dan zelf niet op wie hij kwaad moet zijn. Hij zou met zijn scheeve muts, dien boom daar verwijten, dat hij te krom is gegroeid en er een schop tegen geven. Maar als hij een goed bord pap gegeten heeft, is hij 't al vergeten. In den grond is hij een goede vent. Droog uw traantjes aan mijn voorschoot, kind...

Lotje kon nog niet antwoorden.

— Zeg, denkt ge dat er geen werk meer is, riep de boerin uit huis.

— Ja, ik ben hier al! schreeuwde Anna terug. Toe, Lotje, drong ze aan, kom eten... De baas heeft zeker gezegd dat de koeien niet dik genoeg waren... Ge hadt ze 't gras in den muil moeten stoppen.

— O, 't is dat niet! snikte Lotje.

— Nu ja, toch zoo iets onnoozels. Vertel het me straks maar eens. Ik moet nu naar binnen, anders wordt onze boer nog kwader en schopt hij misschien den pappot om en dan kunnen we op onzen lepel bijten en dat ware erger dan zoo'n kwade vlaag van Mon Peeters.

Lotje bedaarde eindelijk toch. En verlegen ging ze in huis. De boer, de boerin, Anna en vier kleine kinderen zaten aan tafel!

Lotje kuchte en met bevende stem, zei ze dan:

— Ik heb Irma gezegd, dat ik niet van haar diensten wilde weten.

— We spreken er nu niet van, we moeten eten! snauwde Peeters.

Maar Anna, de meid, legde haar lepel neer.

— Heeft Irma, de leurster, kwaad verteld van Lotje, zij die meer venijn heeft in haar mond dan slechte waar in haar korf? En gij gelooft haar, baas! riep ze uit.

— Ik zeg, dat we nu eten, hernam Peeters.

— Anna, ge weet niet wat ge klappt, bromde de boerin. Nu zwijgen...

Lotje zette zich neer, maar ze had moeite om haar bord pap leeg te krijgen. En ze liet haar brood liggen. En na den maaltijd moest ze de kleinsten te bed helpen.

Wieske, een lief meisje van vier jaar, vroeg zoo teer:

— Lotje, gij gaat hier niet weg, hé?

— Neen, neen, mijn meisje...

— Ik zou schreeuwen...

— O, ik blijf hier...

— Altijd?

— Ja, ja...

Intusschen vernam Anna wat er gebeurd was.

— Ja, Lotje had moeten zeggen dat Irma haar opstookte. Maar ik kan niet gelooven, dat ze naar die kwaadspreekster luisterde.

— Waarom deed ze dan zoo raar, toen ik ze liet hooren, dat ik alles wist?

— Ze was zeker verlegen...

— Verlegen? Ja, ja... gaarne naar iemand luisteren, die ze opstookt.

— Maar baas, Lotje is toch nog een kind, vergoelijkte Anna, die altijd medelijden met de weeze had. En, vervolgde ze, vrouw Claasen

heeft nog al een grooten bebbel, ze kan het op zijn ergste voorgesteld hebben.

— Nu, ik zal Lotje niet verjagen, maar ze mag gerust naar de stad trekken, als ze peinst het daar beter te hebben.

— Wat zou dat schaap in de stad doen? Zeg aan Irma, dat ge ze drie keer kopje onder in de Neet steekt als ze nog in uw beemd durft komen en dan zal ze er zeker weg blijven, want aan haar gezicht en handen ziet ge, dat ze bang is van 't water. Hoe de menschen van dat vuil scharminkel willen koopen, begrijp ik niet, maar van mij mag ze ook haar brood verdienen en haar ongewasschen handen kunnen nu percies niet veel kwaad doen aan spelden, naalden, schoenblink en poetspommade.

Lotje kwam weer terug. En men zweeg nu over het voorval.

Maar in haar bed weende Lotje weer. En ze vond het vreeselijk, dat de boer en boerin haar van ondankbaarheid verdachten.

In de volgende dagen merkte ze wel, dat beiden stug waren. Ze leed er onder, maar ze deed flink haar best. En toen een week nadien Irma opnieuw verscheen, riep Lotje haar al van een eind toe:

— Ik wil niet meer naar u luisteren en ge moet uit den beemd blijven.

— O, dat heeft de boer gezegd. Ja, vrouw Claasen heeft hem over ons gesproken.

— Ik wil niet meer luisteren...

— Onnoozel schaap. Ze verbieden u met mij te spreken, omdat ze benauwd zijn van de waarheid. Ze zouden niet gaarne hun goedkoope meid kwijt geraken. Maar 't is goed, gij moet het zelf weten. Zijt ge zoo lang op school geweest, om nu zoo weinig verstand te hebben.

Eindelijk trok Irma heen. 's Avonds vertelde Lotje aan de boerin, dat zij de leurster weg gestuurd had.

— 't Is goed, antwoordde vrouw Peeters.

Maar 't klonk toch weer stug.

II.

Een paar weken waren voorbij gegaan. Op een Zondagnamiddag had boer Peeters zijn noenslaapje gedaan en zijn vrouw het weekblad gelezen, toen een bezoeker op het hof verscheen.

Lotje, die juist de koffie opschonk en hem door het raam bemerkte, ontstelde wat.

— Oom Vital is daar, zei ze.

— Vital Balder? Ja, waarlijk, hij is het. En wat zaken mag hij hier hebben? vroeg de boer.

De bezoeker, vrij netjes gekleed, klopte op de deur en trad tegelijk binnen.

— Goeden dag, groette hij.
— Goeden dag! klonk het terug.
— Ha, nichtje, 't is voor u dat ik kom, zei hij.
— Zet u, noodigde vrouw Peeters. De koffie is juist gereed.

— Maar veel tijd heb ik niet, en daarom zal ik maar dadelijk mijn boodschap doen. Na den dood van mijn schoonzuster, had ik dadelijk het gedacht Lotje bij ons te nemen. Maar ik moest er toch met mijn vrouw over spreken en we hadden nog wat te verbouwen aan ons huis. 't Is braaf van u, menschen, dat ge Lotje zoo lang hebt willen houden; ik ben er u dankbaar voor; het is natuurlijk mijn plicht voor haar te zorgen en mijn vrouw is er geheel 't akkoord mee. En nu ben ik hier om haar.

Plots sloeg boer Peeters met zijn vuist zoo hard op de tafel, dat de koffie over den rand der kommen stortte.

— Zwijg maar met uw gehuichel! snauwde hij. Het is hier een bestoken spel. Lotje heeft u geschreven, dat ze hier weg en ergens in een dienst wil.

— O, neen, neen! riep Lotje uit. Ik heb nooit aan oom Vital geschreven... En ik smeeek u, hier te mogen blijven.

Ze kende haar oom heel weinig; nooit was hij bij moeder geweest, die ook niet over hem ge-

sproken had. Lotje had hem voor 't eerst gezien bij de begrafenis en voor de tweede maal, toen hij als voogd werd aangesteld. En ze voelde vrees voor hem al wist ze niet waarom.

— Maar nichtje, hernam Vital Balder, wat is dat nu? Ge zoudt niet gaarne bij uw oom en tante wonen! Heeft de boer dan kwaad van ons gesproken? Dan is dat heel zeker om u hier te doen blijven en voor hem te werken.

— Neem ze rap mee, seffens! kreet Peeters driftig.

— Ik blijf liever hier! herhaalde Lotje.

— Neen, dat kan niet zijn. Ik ben met uw anderen voogd, kozijn Jan, geheel 't akkoord, dat ge bij ons komt wonen.

— Ja, ja, en ze ergens in een dienst zenden en haar loon opstrijken! hoonde Peeters.

— Waarom nu ruzie maken, baas? Omdat ik mijn plicht doe!

— Och, toe, ge hebt nooit gevraagd na den dood van uw broeder of zijn vrouw eten had!

— Zij kon werken, maar Lotje is een kind.

— Zwijg, zwijg! Pak ze mee... Vooruit, Lotje, maak u gereed! beval Peeters.

Wieske begon te schreien.

— Lotje mag niet weg! riep het kindje.

— Kunt gij ons bewijzen dat de tweede voogd het goed vindt, dat Lotje bij u komt wonen?

vroeg vrouw Peeters, die niet de wantrouwende gedachten van haar man had.

— O, ja... hier is het papier, lees het gerust. Maar het lijkt wel, of zij niet goed zal zijn bij ons.

De vrouw las het stuk.

— Ja, Lotje, ge moet vertrekken, sprak ze. Uw oom is in zijn recht. Kom mee naar uw kamertje.

Schreiend volgde de weeze de boerin naar boven.

— Ge wist dus waarlijk niet dat uw oom zou komen? vroeg vrouw Peeters.

— O, bazin, heb ik dan ooit tot u gelogen? Waarom vertrouwt ge me toch niet? Kan ik het helpen, dat Irma zóó leelijk sprak? Ik heb ze nooit gelijk gegeven. O, laat me hier blijven!

— Van mij zoudt ge natuurlijk mogen. Maar uw oom is in zijn recht. Ga met hem mee en, als ze ginder niet goed voor u zijn, moet ge het me schrijven.

Vrouw Peeters pakte het goed van Lotje in, en voegde er nog het een en ander bij. Ze gaf haar wat geld. Ze had nu waarlijk medelijden met de weeze en ze voelde, dat ze onrechtvaardig was geweest door haar stugheid.

— Ge moogt altijd bij ons terug keeren, hernam ze. En schrijf mij, wat uw oom en tante met

u willen doen. Houd nu maar goeden moed. Ik zal over u waken, zooveel ik kan.

Ze gingen naar beneden. Klein Wieske zag het pak en zei:

— Lotje bij ons blijven...

— Lotje wordt hier gaarne gezien, merk ik, zei oom Vital. Maar ze zal bij ons kind in den huize zijn.

— En wat zal ze daar moeten doen? vroeg vrouw Peeters.

— O, mijn vrouw helpen en mij ook al een beetje op het land, juist lijkt hier.

— 't Gaat ons niet aan, zei boer Peeters kopig.

— Gij wilt een meid hebben die u geen geld kost, ge toont het duidelijk, schimpte Vital Balder. Ge zoudt een mensch kwaad maken.

— Toe, kraam nu maar op

— Ja, we zijn weg... Goeden dag samen. 't Is mijn schuld niet als er hier ruzie gemaakt wordt.

Lotje begon weer te schreien, maar haar oom duwde haar buiten, zeggend:

— Onnoozel schaap, ge weet zelf niet hoe ze u uitbuiten.

Een eind voorbij de hoeve stond Irma, de leurster.

— Ze hebben Lotje dus toch los gelaten, zei ze.

— Ze moesten wel...

— En ze schreit... Kind, kind, ze zouden u daar een heele onnoozelaarster maken.

Lotje begreep nu, dat Irma bij haar oom ook was gaan praten. Waar moeide ze zich mee?

Vrouw Peeters had Lotje nageogd en veegde toen een traan af.

— Moet ge nu verdriet hebben? Ge ziet hoe ondankbaar zoo'n kind is, zei haar man. We hebben ze zuiver uit medelijden in huis genomen en achter onzen rug konkelt ze.

— Neen, ze wist niet dat haar oom zou komen, antwoordde de boerin en ze sprak voor Lotje.

Peeters zei niets meer; hij was ook treurig geworden en voelde de leegte plaats. Anna, de meid, was uit. Ze kwam 's avonds thuis en schrok, toen ze het nieuws hoorde.

— Ik had Lotje niet meegegeven, zei ze. Wat zullen ze nu met het arm schaap doen? O, als een kind geen ouders meer heeft!

III.

Vital Balder woonde over Zoersel, in een herbergje te midden van de bosschen. Lotje was er nu drie weken, en ze voelde er zich ongelukkig. Het was er vuil in huis en tante liep slordig gekleed rond. Oom en tante waren niet onvrien-

delijk, maar Lotje voelde, dat ze in een slechte omgeving was geraakt. Als ze 's avonds boven op haar kamertje lag, hoorde ze menschen binnen komen, die lang zaten te praten.

— Stroopers en smokkelaars, dacht Lotje.

O, moeder had het haar verteld, hoe dikwijls ze vader gesmeekt had niet te stroopen in de bosschen, maar geregeld te werken. Vader luisterde niet en 't werd zijn ongeluk.

En nu leek het hier wel of er allerlei raar volk bijeen kwam. Lotje moest soms naar hutten elders in de bosschen een briefje weg brengen. Er stonden woorden op, die ze niet begreep. 't Scheen wel een dieventaal, waarover ze wel eens in vertellingen gehoord had.

Oom had haar gedwongen een brief te schrijven aan boer en boerin Peeters om hun te melden, dat ze gelukkig was.

O, dat alles leek zeer loensch. En daarom voelde Lotje zich ongelukkig.

Oom en tante hadden geen kinderen en Lotje mocht alleen 's Zondags naar het dorp gaan om de kerk te bezoeken, zoodat ze geen gelegenheid had er vriendinnen te vinden.

Ze voelde zich zoo eenzaam. En waarom spraken oom en tante dikwijls fluisterend of zwegen ze plots als Lotje binnen kwam?

Zekeren nacht werd Lotje wakker. Ze voelde

zich onwel. Ze dacht, dat het over zou gaan, als ze een glas water dronk... Vreemd, er waren nog gasten beneden. Lotje hoorde ze praten. En de klok had daar juist toch al één uur geslagen. Die kerels zaten in de herberg en Lotje wist, dat er een emmer water in het keukentje stond. Ze kon gaan drinken, zonder dat men het in de herberg bemerkte.

Zacht daalde ze 't trapje af en even stil nam ze een glas en schepte ze water uit den emmer. Ze hoorde den klank van geld. Ze kon nu toch niet laten eens te loeren door de reten van de deur, welke van het keukentje in de herberg leidde. Ze schrok, want duidelijk bemerkte ze, dat er stapeltjes zilverstukken op de tafel stonden en ander geld nog geteld werd. Oom, tante en drie mannen zaten daar... En nog een vrouw. 't Was Irma, de leurster.

— Gestolen geld! dacht Lotje, en ze voelde haar hart bonzen.

Ze leefde te midden van oneerlijke lieden... En Irma deed aan dat stelen mee...

— O, waar hebben ze mij gebracht! dacht Lotje.

Angstig keerde ze naar boven terug. Ze kon niet slapen... Wat moest ze doen? Morgen weg loopen... en alles uitbrengen... Maar oom en tante letten altijd zoo op haar en als ze nu eens

merkten, wat haar doel was! Maar hier blijven... o, neen... Ze schaamde zich. Ze dacht aan haar vrome moeder...

Ze hoorde het volk weggaan. En wat later gingen oom en tante te bed. Ze sliepen op een kamertje naast dat van Lotje. Het muurtje was dun...

— We hebben een fortuintje verdiend, zei oom Vital.

— Ja... Maar wat gedaan met den veekoopman? Hij heeft Rik herkend...

— Ja, dat is dom... 't Help niet, of we zwart gemaakt waren... En als we hem laten gaan, verklapt hij ons... Rik heeft gelijk... De vent moet er aan...

— Een moord... o, neen, hernam tante. 't Is te wreed...

— Weet gij wat anders?

— Doe hem zweren dat hij zwijgt!

— En hem dan los laten...

— Ge hebt hem geblinddoekt in 't keldertje gebracht en morgennacht kunt ge hem geblinddoekt weer naar de groote baan brengen, ergens over Oostmalle... Dan weet hij niet, waar hij gezeten heeft...

— Zweren te zwijgen... En als hij toch Rik verklapt te Lier, dan wordt die gepakt en Rik verradt ons ook. We gaan dan allen den bak in!

— We kunnen in zulk een geval met ons geld naar Holland vluchten...

— Ze zouden ons uitleveren...

— Maar toch geen moord, Vital! zei de vrouw.

— We zullen er morgenavond met de anderen nog over spreken... Ik heb nu vaak... En we zijn eigenlijk onvoorzichtig... Lotje ligt hier naast...

— O, die slaapt...

— Ja... dat is waar... En toch, het wordt tijd, dat ze eens met Irma mee op stap gaat, om ook te leeren bespieden. Daarvoor hebben we ze hier gebracht... Maar nu wil ik slapen...

Lotje had dit verstaan en ze beefde van ontzetting... Nu wist ze waar ze was, bij slecht volk en waartoe men haar dwong. En de briefjes, die ze nu en dan moest weg brengen, waren bestemd voor dieven...

Ze moest hier weg... In het keldertje zat een man gevangen... En men sprak er over hem te dooden... 't Moest een veehandelaar zijn uit het Noorden, die met geld van Lier langs de groote baan was gekomen. En Irma had hem bespied, Irma, die zich voor leurster uitgaf, maar zoo gemeen handelde. En nu begreep Lotje, waarom Irma altijd getracht had haar weg te krijgen... Niet om haar een dienst in de stad te bezorgen,

maar ze hier te brengen. En het was ten slotte toch gelukt...

— Maar ik moet weg, en het uitbrengen van dien man... het zeggen aan den veldwachter op het dorp, sprak Lotje bij zich zelf. Morgen...

Ze had geen rust... Waarom zou ze nu al niet weg sluipen? Ja, ze zou in den nacht door de bosschen gaan. Ze wachtte nog een tijd... Ze hoorde haar oom snurken. Tante zou thans ook wel slapen. Zacht stond Lotje op... O, wat beefde ze. Ze bad stil om hulp van God. Ze dacht aan moeder en aan boer en boerin Peeters, aan Anna, allen eerlijke menschen. En zij was hier in een dievenkot... en ze wilden van haar ook een dievegge maken...

Lotje kleepte zich... Ze was spoedig gereed. Ze opende voorzichtig de deur... Ze luisterde... Maar er was daarnaast een bons. Tante stapte uit bed...

— Lotje, zijt ge wakker? vroeg ze.

Vlug keerde het meisje in bed terug. Ze trok de dekens tot over haar kin. Als tante kwam, mocht ze niet merken, dat Lotje gekleed was. En vrouw Balder verscheen, maar zonder licht.

— Zijt ge wakker, Lotje? vroeg ze weer.

De weeze hield zich of ze sliep.

— Ze is toch niet wakker, mompelde tante. De deur is zeker los gesprongen...

Tante keerde naar haar kamertje terug. Ze kon niet slapen. Lotje begreep dat... En nu kon ze niet vluchten. Maar morgen... Ze moest den veekoopman redden en zelf hier weg geraken... En oom en tante in de gevangenis brengen?

Ja... Ze verdienden het. Ze waren slecht... Hoe huichelend was oom bij boer en boerin Peeters gekomen... en het was toch om haar weg te halen en slecht te maken, zooals zij zelyen en Irma en die anderen...

Lotje deed geen oog meer dicht. Ze hoorde tante woelen, en eindelijk al vroeg opstaan. De nieuwe dag brak toch maar laat aan. 't Was nu eind November. Ook oom Vital ging naar beneden.

— Lotje, 't is tijd! schreeuwde tante wat later. De weeze mocht niets laten blijken. Ze kwam beneden, deed het gewone werk... Straks zou ze de kans hebben, om weg te loopen. Maar had ze dat alles niet gedroomd?

— Neen, neen, ze was in een dievenkot en in een keldertje zat een gevangene. Lotje kende dat keldertje niet, want er was er geen onder de keuken of de herberg.

Oom Vital at en ging toen heen.

— Nu zal ik vluchten, zei Lotje bij zich zelf, maar 't leek wel of tante meer op haar lette dan anders.

Ze gaf Lotje werkjes op binnen en ze bleef bij haar. O, was dat een ochtend! Lotje verkeerde in zulk een vreeselijke spanning. 't Werd tien, elf uur.

— Ik moet weg, herhaalde Lotje telkens bij zich zelve.

Er kwam iemand in de herberg, en tante ging naar voren.

— Nu! besloot Lotje.

Maar ze bleef staan. Ze hoorde daar in de herberg vragen:

— Vrouwetje, is er hier gisteren geen veekoopman geweest of hebt ge hem niet gezien in den omtrek?

Lotje loerde weer door de reten. Er stond een jonge heer. En tante antwoordde, dat ze niemand gezien had, en hier in de week zelden volk kwam.

— Die koopman is mijn vader, hernam de heer. Ik weet, dat hij gisteren na den middag van Lier vertrokken is, want tot Santhoven is hij meegekomen met een kennis. Mijn vader moest toen nog op twee hoeven zijn. De kennis is alleen voortgestapt. Vader is niet thuis gekomen. Rond vijf uur heeft hij de tweede hoeve verlaten... Ik ben daar geweest.

— Maar mijnheer toch, dat is triestig, huichelde vrouw Balder. En waar woont ge?

— Boven Oostmalle... O, als hij maar niet bestolen en vermoord is. We hebben meer van aanrandingen gehoord, te Westmalle en te Emblehem... Ik ga naar de politie.

Plots sprong Lotje in de keuken. Ze zag zeer bleek...

— Mijnheer, kreet ze, uw vader zit hier in een keldertje.

— Maar wordt ge gek! schreeuwde haar tante. Mijnheer, zei ze, dat kind is onnoozel...

— Neen, ik ben niet onnoozel. O, tante, hoe kunt ge zoo handelen! riep Lotje weenend uit. Maar ik mag niet zwijgen!

— Mijn vader hier in een keldertje! herhaalde de heer.

— Ze is niet wijs. Ze weet niet wat ze zegt! stamelde vrouw Balder.

Maar ze was grauw geworden en beefde geweldig. En plots greep de bezoeker haar bij den arm.

— Wijs me dat keldertje! beval hij. En rap! Hij haalde een wapen te voorschijn.

— O, mijnheer, mijnheer, doe mij niets! kermde vrouw Balder. Ik heb er geen schuld aan. 't Zijn andere mannen...

— Wijs me 't keldertje! Leeft mijn vader nog?

— Ja, ja... Maar ik heb geen schuld... 't Zijn anderen...

— Waar is het?

Vrouw Balder was doodsbang geworden...

— Daar in 't bosch, kreunde ze.

— Is 't waar kind? vroeg de heer aan Lotje.

— Ik weet dat keldertje niet, ik ben hier pas.

— Ik zal 't u wijzen! verzekerde vrouw Balder.

En eenige stappen in het bosch wees ze een kleine hoogte.

— Daar! sprak ze. Maar ik ben onplichtig. Ge ziet, dat ik u help...

— Rap, hoe geraak ik er in?...

Vrouw Balder nam een hoop takkebossen weg en nu vertoonde zich een deurtje.

— Maar die anderen hebben den sleutel, her-nam ze.

De heer stampte het reeds wrakke deurtje in. 't Licht viel in het keldertje... En daar lag een man, gebonden aan armen en voeten, en met een doek voor den mond.

— O, vader, arme vader! riep de zoon, bijna schreiend.

De gevangene kreunde. Maar dadelijk werd hij verlost. Hij kon nog niet opstaan.

— Help me, beval de zoon tot de vrouw.

Ze trokken den koopman buiten en in de fris-

sche lucht bekwam hij, zoodat hij overeind geraakte. Lotje liep om een glas water. Ze vreesde alleen dat oom Vital en andere kerels plots zouden opdagen. Ze zag in de dreef reeds iemand. Het was de postbode. Ze riep hem. En de briefdrager keek en hoorde vreemd op.

— Ja, ja, er zitten hier in de streek rare mannen, zei hij.

Hij hielp den koopman ondersteunen, maar deze verloor zijn loomheid.

— Laat ons heen gaan! zei hij angstig. O, het was zoo erg... Ze hebben mijn geld afgenomen...

— Ik toch niet, beweerde vrouw Balder.

— Er is geld in huis! zei Lotje. O, tante, wees nu toch oprecht. Ge hebt ten beste voor dien heer gesproken, geef ook het geld terug...

— Er is geen geld!

— Moet ik u dwingen! riep de zoon van den veekoopman uit, en hij toonde zijn wapen.

En dadelijk weer werd vrouw Balder gedwee. Ze ging voor in huis en achter den toog haalde ze een tichel op en in een putje lag het gestolen geld.

— Anderen hebben het daar gelegd! loog ze. Eensklaps liep ze de deur uit en vluchtte ze.

— O, laat ons vertrekken... de mannen zullen komen! drong Lotje aan.

— Ja, weg gaan! smeekte de handelaar.

Zijn zoon nam het geld, en sprak:

— En nu naar 't dorp, naar de politie.

Onderwege vertelde Lotje alles en ze herhaalde het voor den burgemeester, die om de gendarmen zond.

De veekoopman vertelde, hoe hij van de hoeve komend, waar hij zaken had gedaan, in de duisternis voort stapte over de groote baan. Een vrouw in een kapmantel, vroeg hem om een aalmoes.

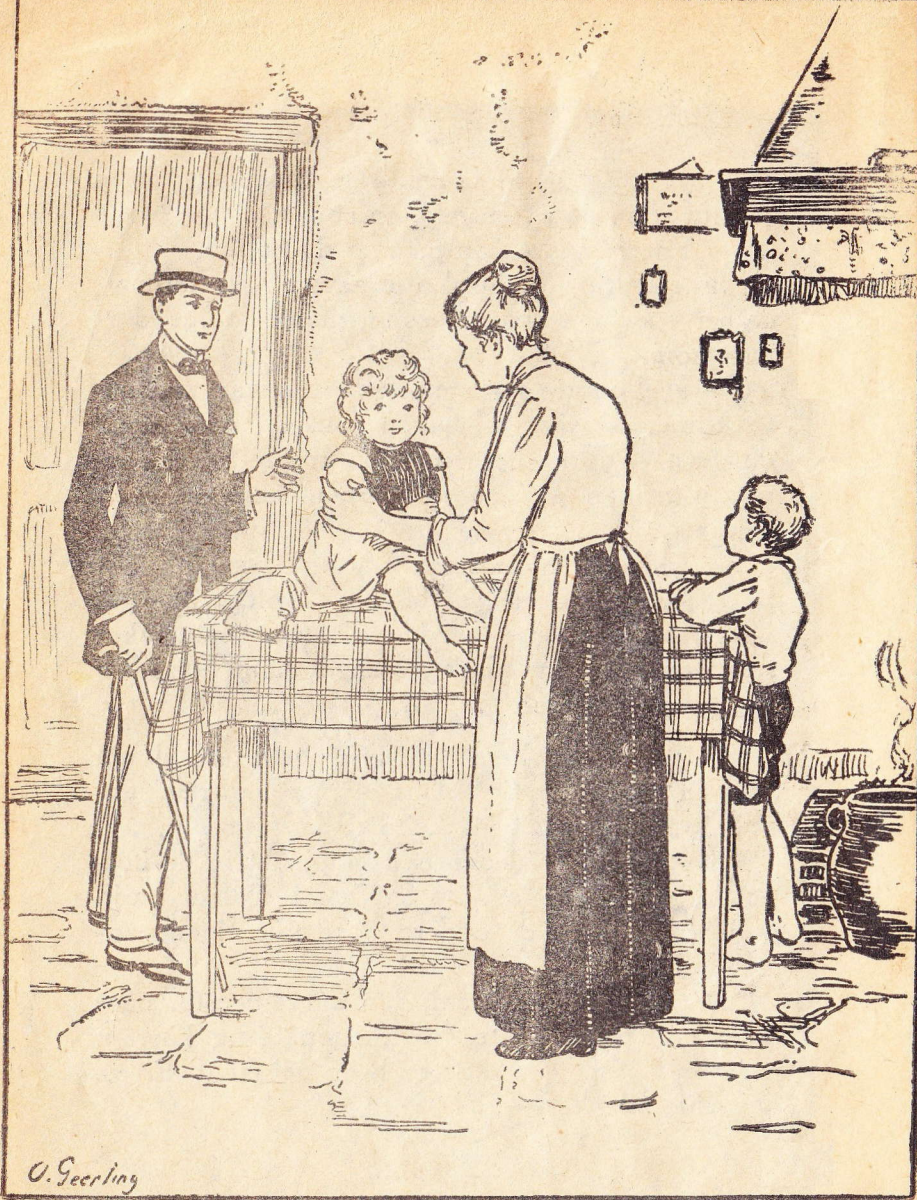
— Irma, dacht Lotje.

De koopman zei dat hij haar wat wilde geven, maar op eens sprongen zwart gemaakte mannen uit het bosch, grepen hem vast en sleurden hem mee.

Ze bercofden hem van zijn geld en sloten hem in een keldertje. Maar hij had een der aanvallers aan de stem herkend, Rik Vlaas.

De gendarmen deden een klopjacht in de bosschen en 's avonds waren Vital Balder, zijn vrouw, Irma en de andere medeplichtigen aangehouden.

Lotje had gevraagd aan den burgemeester naar boer en boerin Peeters te mogen terug keeren. Ze werd in een karretje er heen gebracht. En ze vertelde alles.

U. Geerling

— Kind, kind, ik ben blij dat ge terug zijt, sprak de boerin.

— Lotje hier blijven, riep Wieske.

— Nu weet ik, dat ik gemist was, zei de boer.

Lotje was blij bij de goede menschen terug te zijn.

De dieven werden te Antwerpen aan den schandpaal ten toon gesteld en moesten in de gevangenis.

Het was nu uitgekomen, dat Irma de dieven allerlei inlichtingen had gegeven en hun gestolen waren te Antwerpen ging verkoopen. Maar ze werd oud en wilde hulp. En daarom moest Lotje komen. Maar Lotje was eerlijk en oprecht geweest.

Een week na het gebeurde kwam een zoon van den veekoopman naar de hoeve. 't Was nog vroeg. Vrouw Peeters kleepte haar kinderen. De heer sprak over Lotje. Zijn ouders wilden de weeze helpen. En er werd daar afgesproken dat Lotje, die goed leerde, naar de normaalschool mocht om voor onderwijzeres te leeren. De veehandelaar zou alles betalen.

In de vacantes bleef de hoeve haar huis.

En zoo zou Lotje goed haar brood verdienen.

EINDE.

BERICHT.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK verschijnt elke week.

De boekjes zijn bij de boekhandelaren en dagbladverkoopers te verkrijgen. Waar dit niet het geval is, vrage men catalogus aan:

A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

